

Lausunto

11.8.2022

VN/6606/2022
VN/6606/2022-TEM-47

Jakelun mukaan

Viite: Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö Dnro VN/6066/2022

Työ- ja elinkeinoministeriön lausunto LVM:n lausuntopyyntöön: Luonnos hallituksen esitykseksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta ja siihen liittyviksi laeiksi annetun hallituksen esityksen (HE 220/2021 vp) täydentämisestä

HE-luonnoksessa esitetään täydennystä marraskuussa 2021 eduskunnalle annettuun hallituksen esitykseen laiksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta ja siihen liittyvistä laeista (HE 220/2021 vp). Täydentävä hallituksen esitys liittyy erityisesti seuraamuksia koskevien säännösten uudistamiseen.

Esityksessä ehdotetaan uudistettavaksi vaarallisten aineiden kuljetuksista annetun lain seuraamusjärjestelmä kokonaisuudessaan sanktioimalla lain rikkominen hallinnollisesti. Täydentävän hallituksen esityksen tavoitteena on pääosin uudistaa alkuperäisen hallituksen esityksen 1. lakiehdotuksen seuraamuksia koskeva 23 luku. Alkuperäisessä hallituksen esityksessä ehdotettavan kuljetettavien painelaitteiden valmistusta, markkinoille saattamista ja käyttöä koskevien säännösten rikkomisesta määrättävän seuraamusmaksun lisäksi ehdotetaan otettavaksi kaikissa liikennemuodoissa käyttöön liikennevirhemaksu järjestelmineen. Lisäksi ehdotetaan muutoksia joihinkin alkuperäisen hallituksen esityksen säännöksiin, joissa on ilmennyt korjaamisen tai täydentämisen tarve eduskuntakäsittelyn aikana. Sekä alkuperäisessä että täydentävässä hallituksen esityksessä ehdotettavat lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2023 alusta.

Työ- ja elinkeinoministeriö lausuu seuraavaa:

Markkinavalvonnan seuraamusmaksu

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi *vaarallisten aineiden kuljetukseen käytettävän tuotteen markkinavalvonnassa määrättävä seuraamusmaksu* (uusi 142 §). Markkinavalvonnassa määrättävä seuraamusmaksua koskeva ehdotus sisältyy myös alkuperäiseen hallituksen esitykseen (HE 220/2021 vp, ehdotettu uusi 158 §). Esityksen mukaan alkuperäisen hallituksen esityksen seuraamusmaksua koskevaa tunnusmerkistöä paranneltaisiin lakiteknisesti sekä tarkennettaisiin ja täsmennettäisiin. Seuraamusmaksun rahamäärää tai määräämismenettelyä ei ehdoteta muutettavaksi alkuperäisestä hallituksen esityksestä (ks. HE 220/2021 vp s. 40). Turvallisuus- ja kemikaalivirasto ja Säteilyturvakeskus määräisivät 142 §:n 1 momentissa tarkoitetun seuraamusmaksun. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto määräisi lisäksi 142 §:n 2 momentissa tarkoitetun seuraamusmaksun.

Sanktiointi liittyisi markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpanoon. Markkinavalvonta-asetuksen 41 artikla edellyttää, että jäsenvaltiot asettavat tehokkaita, oikeasuhtaisia ja varoittavia seuraamuksia markkinavalvonta-asetuksen velvoitteiden sekä asetuksen liitteessä II lueteltujen säädösten velvoitteiden rikkomisesta. Seuraamuksista on säädettävä kansallisesti 41 artiklan toimeenpanemiseksi. Liitteessä II on mainittu muun muassa kuljetettavista painelaitteista annettu direktiivi (2010/35/EU).

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) toteaa, että TEM:lle kuuluu EU:n markkinavalvonta-asetuksen yleinen koordinaatio ja vastuu sen toimialaan kuuluvasta sektorisääntelystä sekä laki eräiden tuotteiden

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 4
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1606 2160
+358 9 1606 2160

kirjaamo.tem@gov.fi
www.tem.fi

markkinavalvonnasta, nk. markkinavalvontalaki. EU:n markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpanoa on tehty kansallisesti vaiheittain ja yhteistyössä ministeriöiden kesken. Osassa sektoreita täytäntöönpano on kesken eri syistä. EU:n markkinavalvonta-asetus on ollut suoraan sovellettavaa oikeutta jäsenvaltioissa 16.7.2021 lukien. Asetuksen mukaan jäsenvaltion tulee notifioida seuraamuksista 16.10.2021 mennessä komissiolle, jollei tätä ole aiemmin ilmoitettu. TEM muistuttaa, että myös tällä sektorilla, kun seuraamussäätely hyväksytään, tulee arvioida notifiointin tarve ja ilmoittaa tarvittaessa uusi seuraamussäätely komissiolle heti kun mahdollista. Suomi on tähän mennessä notifioinut markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpanosta vaiheittain ja sektoreittain komissiolle.

TEM kiinnittää lisäksi huomiota seuraaviin seikkoihin ehdotetun 142 §:n perusteluissa:

-TEM esittää, että ehdotetun 142 §:n perusteluihin tarkennettaisiin pykäläehdotuksen suhdetta EU:n kuljetettavista painelaitteista annettuun direktiiviin, jotta ehdotuksen suhde EU-sääntelyyn ja markkinavalvonta-asetuksen soveltamisalaan pysyy selkeänä. Esim. esityksen s. 41. perustelutekstistä voisi saada tähän tukea kohdassa, jossa on avattu lakiehdotuksen suhdetta kuljetettavista painelaitteista annettuun direktiiviin ja markkinavalvonta-asetukseen seuraavasti: "Varsinaisen vaarallisten aineiden kuljettamiseen liittyvän toiminnan lisäksi uudentyypisellä hallinnollisella maksuseuraamuksella olisi 1. lakiehdotuksen 142 §:ssä sanktioitu esitettävän lain soveltamisalaan kuuluvien pakkausten, säiliöiden ja irtotavarakonttien markkinoille saattamista tai niiden omistamista tai käyttämistä koskevien velvollisuuksien noudattamatta jättäminen. Kuljetettavista painelaitteista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/35/EU 7 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on säädettävä sääntöjen rikkomisesta aiheutuvista seuraamuksista, mukaan luettuna vakavia rikkomistapauksia koskevat rikosoikeudelliset seuraamukset. Sen lisäksi markkinavalvonta-asetuksen 41 artiklan mukaan asetuksen ja sen liitteessä II luetellun EU:n yhdenmukaistamislainsäädännön rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista on säädettävä kansallisesti. Kuljetettavista painelaitteista annettu direktiivi sisältyy markkinavalvonta-asetuksen liitteeseen II. Lakiehdotukseen on sisällytetty kuljetettaviin painelaitteisiin liittyvät säännökset seuraamuksista sekä säännökset myös muihin tuotteisiin kuin kuljettaviin painelaitteisiin sovellettavien säännösten rikkomiseen liittyvistä seuraamuksista mainitun direktiivin edellyttämällä tavalla." TEM kiinnittää lisäksi huomiota, että s. 41 kohdassa viitattua artiklaa olisi myös hyvä tarkistaa. (Viitataan artiklaan 7, onko tarkoitettu viitata artiklaan 14 ja sen 7.kohtaan?).

- 142 §: Pykäläehdotuksessa todetaan: Tämä perustelu täydentää alkuperäisen hallituksen esityksen 158 §:n perustelua. Perusteluteksti on ristiriidassa muun esityksen perustelujen kanssa. Esityksen alussa s. 4 todetaan: Tämä hallituksen esitys korvaa alkuperäisen hallituksen esityksen 141–167 §:t perusteluineen. Myös s. 10 todetaan, että korvaa.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukesin yleinen tulosohejaus

Työ- ja elinkeinoministeriölle kuuluu Tukesin yleinen tulosohejaus.

Esityksen mukaan seuraamusmaksun määrääminen olisi uutta Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (sekä Säteilyturvakeskukselle), mutta seuraamusmaksuja arvioitaisiin määrättävän harvoin. Tämän vuoksi maksun määräämistoimivallalla olisi vain vähän vaikutuksia näiden viranomaisten resursseihin ja toimintaan. Näiltä osin vaikutuksia on arvioitu alkuperäisen hallituksen esityksen yhteydessä.

TEM muistuttaa ja viittaa alkuperäisestä hallituksen esityksestä lausumaansa sekä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston esittämään arvioon lisäresurssitarpeesta (1 htv + toimintamääräraha, yhteensä 125 000 euroa vuodesta 2022 eteenpäin). Esitettäessä Tukesille uusia tehtäviä ja laajennuksia nykyisiin tehtäviin joilla olisi lisäksi vaikutusta myös Tukesin muihin tehtäviin, tulee liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan huolehtia tästä aiheutuvasta lisäresurssitarpeesta Tukesille. TEM pitää tärkeänä, että viranomaistehtäviin varmistetaan riittävät resurssit ja pitää näin ollen esitettyjä resursseja tarpeellisena.

Tulosohejauksen näkökulmasta ministeriö on johdonmukaisesti katsonut, että Tukesin tehokkaan toiminnan varmistaminen edellyttää sitä, että annettaessa virastolle uusia tehtäviä tai laajennettaessa nykyisiä, virastolle osoitetaan myös näitä tehtäviä vastaavat lisäresurssit. Riittävästä resursoinnista huolehtiminen on välttämätöntä myös, koska Tukesin toimiala on laaja ja jakautuu myös valtioneuvostossa usean ministeriön toimialalle.

osastopäällikkö

Antti Neimala

hallitusneuvos

Pauliina Kanerva

Jakelu LVM Liikenne- ja viestintäministeriö

Tiedoksi TEM TTM YSI Yrityslainsäädäntö, Mikko Holm
LVM TIO Turvallisuusyksikkö, Kimmo Kiiski
LVM TIO Automaatioyksikkö, Mari Suominen

VN/6606/2022-TEM-47

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: